

Číslo: K PUBA-2022/4433-2/21732/DIM
Bratislava 21.03.2022

Krajský pamiatkový úrad Bratislava (ďalej len „KPÚ BA“), ktorý je podľa § 11 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) vecne príslušným správnym orgánom a podľa § 9 ods. 5 pamiatkového zákona je miestne príslušným správnym orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu a podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vydáva toto

r o z h o d n u t i e :

podľa § 32 ods. 2 pamiatkového zákona, na základe žiadosti prijatej dňa 16.02.2022 od Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcia ekonomiky, odbor investícií, oddelenie investičnej výstavby, Košická 47, 812 72 Bratislava o vydanie rozhodnutia o zámere realizácie úprav oporných múrov a parcely č. 21229/54, ktoré sú súčasťou nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „NKP“) evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 599 – Stanica železničná, v nasledujúcom rozsahu:

- SO 01 – sanácia oporných múrov
- SO 02 – rekonštrukcia spevnených plôch
- SO 03 – rekonštrukcia dažďovej kanalizácie.

Zámer bol predložený formou projektovej dokumentácie (ďalej len „PD“): „**Bratislava, areál MV SR Šancová 1, rekonštrukcia poškodených oporných múrov**“, zodp. projektant: Ing. Jozef Antol, 01/2022. Nehnuteľnosť sa zároveň nachádza na území Pamiatkovej zóny Bratislava – centrálna mestská oblasť (ďalej len „PZ BA-CMO“).

KPÚ BA podľa § 32 ods. 4 pamiatkového zákona posudzuje predložený zámer úpravy nehnuteľnosti v rozsahu podľa predloženej žiadosti ako **prípustný pri dodržaní nasledovných podmienok**:

1. **Všetky nehnuteľné kultúrne pamiatky v bezprostrednej blízkosti navrhovaných výkopových a sanačných prác musia byť dôsledne chránené pred poškodením a zničením.**
2. Do realizačnej PD zapracovať nasledovné:
 - a. V PD dôsledne a výrazne vyznačiť pamiatkovo chránené objekty (oporné múry, výpravnú budovu, Múzeum dopravy, prístupovú cestu, riešenú parkovaciu plochu).
 - b. Ku kotveniu dočasnej štetovnicovej steny pod základy objektu NKP Múzea dopravy v Bratislave na Šancovej 1/a je **nutné súhlasné vyjadrenie vlastníka NKP**.
 - c. Počas zarážania štetovnic **zabezpečiť permanentný monitoring a vyhodnotenie vplyvu otrasov na konštrukcie objektov priľahlých NKP** (vplyv technickej seizmicity) – Múzea Dopravy, ktoré je evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod č. 599/3 pod názvom „Sklad I.“ a tiež budovy MV SR, ktorá je evidovaná ako NKP pod č. 599/1 a názvom „Budova výpravná“.
 - d. Počas realizácie prác na statickom zabezpečení oporného múru **zabezpečiť monitoring výškových deformácií** objektu NKP Múzea dopravy v Bratislave.
 - e. Obnova muriva oporných múrov bude realizovaná **umelecko-remeselným spôsobom**. Na realizáciu bude vybraný zhotoviteľ s preukázateľnými referenciami

- a skúsenosťami s obnovou podobných historických typov murív (režné murivo tehlové a kamenné) v podobnom rozsahu.
- f. Pri obnove lícovej strany tehlového a kamenného múru v žiadnom prípade neaplikovať cementovú maltu, ale maltu, ktorá svojimi stavebno-fyzikálnymi vlastnosťami (koeficient tepelnej rozťažnosti) bude minimalizovať namáhania vyvolané tepelno-objemovými zmenami v kontakte tehál a malty - **použiť maltu na báze trasového vápna**.
 - g. Na doplnenie chýbajúcich a narušených tehál použiť rozmerovo a farebne identické plné pálené tehly, dodržať pôvodný spôsob kladenia.
3. Vzhľad pohľadových častí múrov (kamenného a tehlového) sa navrhovanou úpravou nezmení.
 4. Svah popri schodoch do Múzea dopravy ostane zachovaný ako zelený svah.
 5. Povrchovú úpravu pojazdnej plochy farebne a materiálovo zosúladiť a nadviazať na existujúcu komunikáciu vedúcu popri objekte Múzea dopravy (asfalt, resp. kamenná dlažba). Konkrétny typ úpravy prerokovať a predložiť pred realizáciou na schválenie zápisom na KPÚ BA.
 6. Počas realizácie prác bude zachovaný hlavný prístup do Múzea dopravy zo Šancovej ulice.
 7. Stavebník je povinný oznámiť plánovaný začiatok výkopových prác minimálne 15 dní vopred na KPÚ BA písomne preukázateľným spôsobom a dohodne si s príslušným pracovníkom KPÚ BA **termín obhliadky výkopov**. KPÚ BA následne vykoná obhliadku zemných profilov za účelom vyhodnotenia antropogénnej stratigrafie.
 8. V prípade, že počas výkopových a stavebných prác dôjde k neočakávanému **archeologickému nálezu**, je nálezca povinný v zmysle § 41 pamiatkového zákona nález oznámiť KPÚ BA priamo, alebo prostredníctvom obce najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení. Nález sa musí nechať bez zmeny až do obhliadky KPÚ BA alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky KPÚBA je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a nálezových súvislostí iba oprávnená osoba podľa prvej vety metódami archeologického výskumu.
 9. Stavebník bude pravidelne zvolávať na stavbe kontrolné dni, na ktoré bude prizývať KPÚ BA za účelom prezentácie vykonaných prác a ďalšieho postupu.
 10. Každú závažnú zmenu oproti schválenému zámeru a zmenu oproti alebo nad rámec tohto rozhodnutia je nutné prerokovať a schváliť správnym orgánom.

Toto rozhodnutie stráca platnosť po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Odôvodnenie

KPÚ BA začal správne konanie na základe žiadosti prijatej dňa 16.02.2022 od Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcia ekonomiky, odbor investícií, oddelenie investičnej výstavby, Košická 47, 812 72 Bratislava o vydanie rozhodnutia o zámere realizácie úprav parcely č. 21229/54, ktorá je súčasťou nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „NKP“) evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 599 – Stanica železničná, v nasledujúcom rozsahu:

SO 01 – sanácia oporných múrov

SO 02 – rekonštrukcia spevnených plôch

SO 03 – rekonštrukcia dažďovej kanalizácie.

Zámer bol predložený formou projektovej dokumentácie (ďalej len „PD“): „**Bratislava, areál MV SR Šancová 1, rekonštrukcia poškodených oporných múrov**“, zodp. projektant: Ing. Jozef Antol, 01/2022. Nehnuteľnosť sa zároveň nachádza na území PZ BA – CMO.

Zámer predložený prostredníctvom projektovej dokumentácie v stupni DSP (DRP) navrhuje statické zabezpečenie oporných múrov terasy situovanej na parcele medzi NKP Múzeum dopravy a NKP Budova výpravná – oba objekty sú pamiatkovými objektami NKP Železničná stanica, ktorá je

evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 599. Oporné múry, parkovacia plocha, svah násypu a prístupová komunikácia sú súčasťou pamiatkového objektu 599/4 „Koľajisko“. Terasa je prístupná komunikáciou okolo Múzea dopravy a je využívaná na parkovanie vozidiel MV SR.

Tehlový oporný múr terasy siaha od úrovne Šancovej ulice na úroveň násypu, na ktorom sú umiestnené objekty Múzea dopravy (tzv. Sklad I. a II.), na tejto úrovni sa nachádza aj riešená terasa, t.j. cca 9 m nad úrovňou ulice Šancová. Z bočnej strany je terasa ohraničená múrom z kameňa. Oporné múry sú súčasťou koľajiska, ktoré pôvodne vzniklo ako súčasť železničnej trate Bratislava – Marchegg, neskôr po dobudovaní trate Bratislava – Budapešť a priebežnej stanice na mieste súčasnej Hlavnej stanice po r. 1850 bolo koľajisko prebudované na nákladný obvod. PD navrhuje stabilizáciu oporných múrov prostredníctvom ich podopretia zo zadnej strany podpornými uholníkovými železobetónovými múrmi prierezu L, ktoré majú byť umiestnené do výkopu hĺbky cca 5 m, založené na mikropilótach a následne má byť výkop opätovne zasypaný vhodným materiálom do pôvodnej nivelety. Výkop má byť zo strany múzea spevnený štetovnicovou stenou, ktorá bude po realizácii prác odstránená. Pod múrom má byť vytvorený nový drenážny systém na odvádzanie vlhkosti a tiež je plánovaná rekonštrukcia dažďovej kanalizácie v rámci navrhovaných výkopových prác. Nový povrch terasy má tvoriť cementobetón, po okrajoch s chodníkom z kamenných kociek 60/60/60 mm.

Samotné múry majú byť očistené, degradované časti odstránené, murivo má byť prešpárované a chýbajúce tehly majú byť doplnené.

KPÚ BA posúdil predložený zámer na obnovu a stabilizáciu oporných múrov navrhovaným technologickým postupom z hľadiska jeho vplyvu na pamiatkové hodnoty NKP – Železničná stanica a konštatuje, že zámer je prípustný a v prípade, ak budú dodržané všetky podmienky uvedené vo výrokovej časti tohto záväzného stanoviska nebude mať negatívny vplyv na pamiatkové hodnoty NKP. Stabilizačné prvky by po realizácii úprav nemali byť vôbec viditeľné. Podmienky KPÚ BA smerujú z tohto dôvodu najmä k tomu, aby pri samotnej realizácii výkopových prác nedošlo k poškodeniu statiky objektov NKP a tiež aby boli pri obnove múrov použité vhodné materiály na báze trasového vápna, nie cementu. Podmienky č. 6 a 7. určil KPÚ BA na základe vyhodnotenia archeologického potenciálu parcely situovanej na železničnom násype a určil stavebníkovi povinnosť oznámiť vopred plánovaný začiatok výkopových prác a dohodnúť si s príslušným pracovníkom KPÚ BA termín obhliadky výkopov. KPÚ BA tiež určuje vlastníčkovi povinnosť ohlásiť akýkoľvek neočakávaný archeologický nález na KPÚ BA.

KPÚ BA pri posudzovaní predloženej žiadosti zbral do úvahy navrhovaný rozsah zámeru a požiadavky na ochranu hodnôt pamiatkovej zóny Bratislava – centrálna mestská oblasť. Navrhovaná úprava nehnuteľnosti v uvedenom rozsahu je z hľadiska ochrany pamiatkového fondu prípustná pri dodržaní podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na KPÚ BA, Leškova 17, 811 04 Bratislava. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom, po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. arch. Ján Mackovič
riaditeľ

Doručuje sa: 1. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcia ekonomiky, odbor investícií, oddelenie investičnej výstavby, Košická 47, 812 72 Bratislava.

Na vedomie: 1. Mestská časť Bratislava-Staré Mesto, stavebný úrad, Vajanského nábr. 3, 814 21 Bratislava.
2. KPÚ BA – na založenie do spisu.